

Uitleg over Pensioen 1-2-3

Welkom bij Pensioenfonds Recreatie. In dit Pensioen 1-2-3 lees je wat je wel en niet krijgt in onze pensioenregeling. Dat is belangrijk om te weten, bijvoorbeeld als je van baan verandert.

Pensioen 1-2-3 bevat geen persoonlijke informatie over je pensioen. Die vind je wel als je inlogt op onze website. Daar vind je je gegevens en persoonlijke documenten. Laat daar ook je e-mailadres achter, zodat je onze post in de toekomst digitaal ontvangt. Je logt gemakkelijk in met je DigiD.

Wat vind je in laag 1, 2 en 3?

Pensioen 1-2-3 bestaat uit drie lagen. In laag 1 lees je kort de belangrijkste informatie over onze pensioenregeling. Je leest nu laag 2. Hierin lees je meer over alle onderwerpen van laag 1. In laag 3 vind je juridische en beleidsmatige informatie, zoals het pensioenreglement en het jaarverslag van ons pensioenfonds. Je kunt de documenten in laag 3 vinden op www.pensioenfondsrecreatie.nl of opvragen via telefoonnummer (050) 52 25 020.

Publicatiedatum: april 2024

Wat krijg je in onze pensioenregeling?

Ouderdomspensioen

Ga je met pensioen? Dan krijg je ouderdomspensioen zolang je leeft. Dit pensioen krijg je vanaf de eerste dag van de maand waarin je 67 jaar wordt. Of eerder als je ervoor kiest om eerder met pensioen te gaan. Het ouderdomspensioen stopt als je overlijdt.

Hoeveel pensioen ontvang je straks?

Dat hangt vooral af van je salaris en het aantal jaren dat je pensioen hebt opgebouwd. De hoogte van je pensioen en het pensioen voor je nabestaanden staat op je Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Kijk voor een totaaloverzicht op www.mijnpensioenoverzicht.nl. Daar vind je ook het pensioen dat je bij eventuele andere werkgevers hebt opgebouwd.

Je pensioen is een aanvulling op de AOW. Dat is het pensioen dat je van de overheid vanaf je AOW-leeftijd krijgt. Kijk voor de bedragen en de ingangsdatum op www.svb.nl.

Partnerpensioen

Partnerpensioen is het pensioen dat jouw partner ontvangt, als jij overlijdt terwijl je nog pensioen bij ons opbouwt.

Als je overlijdt terwijl je nog pensioen bij ons opbouwt

Je partner ontvangt dan 57% van het ouderdomspensioen dat je had gekregen als je tot je pensioen was blijven werken.

Als je overlijdt als je geen pensioen meer bij ons opbouwt

Werk je niet meer in de recreatiesector? Dan bouw je geen pensioen meer bij ons op. Kom je te overlijden? Dan krijgt je partner geen partnerpensioen.

Wil je dat je partner wél partnerpensioen krijgt? Dan kun je, als je uit dienst gaat, een deel van je ouderdomspensioen ruilen voor partnerpensioen. Jouw ouderdomspensioen wordt dan lager.

Als je overlijdt nadat je met pensioen bent gegaan

Je partner ontvangt dan geen partnerpensioen. Wil je dat je partner wél partnerpensioen krijgt? Dan kun je, als je met pensioen gaat, een deel van je ouderdomspensioen ruilen voor partnerpensioen. Jouw ouderdomspensioen wordt dan lager.

Ben je getrouwd of heb je een geregistreerd partnerschap? Dan ruilen we standaard een deel van je ouderdomspensioen om voor partnerpensioen, als jij met pensioen gaat. Wil je dit niet? Laat ons dit dan weten, uiterlijk 3 maanden nadat je van ons bericht hebt gekregen hierover.

Als je overlijdt terwijl je een WW-uitkering ontvangt

Als je direct na je ontslag een WW-uitkering krijgt en je komt te overlijden, dan krijgt je partner partnerpensioen.

Goed om te weten: je partner moet zelf aan ons doorgeven dat je een WW-uitkering ontvangt.

Wie zien we als je partner?

Met partner bedoelen we degene met wie je getrouwd bent of met wie je een geregistreerd partnerschap of samenlevingscontract hebt.

Wezenpensioen

Na jouw overlijden krijgen je kinderen wezenpensioen. Je kinderen krijgen het wezenpensioen tot ze 18 jaar oud zijn. Of tot ze 27 jaar oud zijn, zolang ze een opleiding volgen.

Hoeveel is het wezenpensioen?

Het wezenpensioen is een bedrag ter hoogte van 14% van het ouderdompensioen dat je had gekregen als je tot je pensioen was blijven werken. Ieder kind krijgt dit bedrag. Bij meer dan 5 kinderen verdelen we het bedrag over alle kinderen.

Als beide ouders overleden zijn, wordt het wezenpensioen verdubbeld. Ieder kind krijgt dan een bedrag ter hoogte van 28% van het ouderdompensioen.

Pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

Word je arbeidsongeschikt? Dan gaat je pensioenopbouw (gedeeltelijk) door, maar je betaalt dan zelf geen premie meer.

Als je ziek bent, betaalt je werkgever de eerste 2 jaar je loon helemaal of gedeeltelijk door. Je blijft pensioen opbouwen. Als je na 2 jaar nog niet (volledig) aan het werk kunt, ben je arbeidsongeschikt.

Pensioen opbouwen als je arbeidsongeschikt bent

Ben je arbeidsongeschikt, dan kun je nog steeds pensioen opbouwen. Hoeveel premie je zelf betaalt, hangt af van hoeveel procent je arbeidsongeschikt bent. Ben je bijvoorbeeld minder dan 35% arbeidsongeschikt? Dan betaal je zelf je premie. Maar als je (bijna) helemaal arbeidsongeschikt bent, betalen wij je premie (bijna) helemaal.

Je arbeidsongeschiktheidspercentage (WIA)*	Bijdrage van pensioenfonds in pensioenpremie*
0% tot 35%	0%
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	72,5%
80% tot 100%	100%

Pensioen voor je partner als jij overlijdt

Heb je gekozen voor Anw-pensioen? En word je daarna ziek en arbeidsongeschikt? Dan blijf je verzekerd voor Anw-pensioen. Je hoeft in deze situatie geen of minder premie te betalen. Als je overlijdt, krijgt je partner Anw-pensioen tot zijn of haar AOW-leeftijd.

Verandert je situatie?

Ben je meer of minder arbeidsongeschikt geworden? Dan betalen wij ook meer of minder mee aan je pensioenpremie. Je hoeft hiervoor niets te doen. Wij ontvangen wijzigingen automatisch van het UWV.

Wat krijg je in onze pensioenregeling niet?

Geen partnerpensioen als je uit dienst bent

Werk je niet meer in de recreatiesector en kom je te overlijden? Dan krijgt je partner geen partnerpensioen.

Als je uit dienst gaat, heb je de mogelijkheid om een deel van je ouderdompensioen te ruilen voor partnerpensioen. Als je hiervoor kiest, dan krijgt je partner wel partnerpensioen.

Geen arbeidsongeschiktheidspensioen

Word je arbeidsongeschikt? Dan krijg je geen (aanvullend) arbeidsongeschiktheidspensioen. Het kan zijn dat je wel een arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgt van het UWV.

Hoe bouw je pensioen op?

Je bouwt op drie manieren pensioen op:

- A.** AOW. Dit pensioen krijg je van de overheid, als je in Nederland woont of werkt. Op www.svb.nl lees je meer over de AOW.
- B.** Pensioen bij Pensioenfonds Recreatie. Je bouwt dit pensioen op via je werk. Hierover gaat dit Pensioen 1-2-3.
- C.** Pensioen dat je zelf regelt. Bijvoorbeeld met een lijfrente of banksparen.

A. AOW

De AOW is het pensioen dat je krijgt van de overheid. Iedereen die in Nederland woont of werkt, is hiervoor automatisch verzekerd. Je krijgt een volledig AOW-pensioen als je in de 50 jaar voor je AOW-leeftijd altijd verzekerd bent geweest. Heb je niet altijd in Nederland gewoond of gewerkt? Dan kan je AOW lager zijn.

De AOW-leeftijd is niet voor iedereen gelijk. Daarnaast worden de bedragen ieder jaar aangepast. Kijk voor de bedragen op www.svb.nl. Je kunt hier ook je AOW-leeftijd berekenen.

B. Pensioen dat je via je werk opbouwt

Via je pensioenregeling bij Pensioenfonds Recreatie bouw je ouderdomspensioen op. Je bouwt pensioen op vanaf de maand waarin je 18 jaar wordt.

Werk je niet meer in loondienst bij een bedrijf in de recreatiesector? Word je zelfstandig ondernemer of directeur-groootaandeelhouder? Of ga je met bijzonder verlof? Dan bouw je geen pensioen meer bij ons op. Je kunt wel tijdelijk pensioen bij ons blijven opbouwen. Dat heet vrijwillige voortzetting.

C. Pensioen dat je zelf regelt

Je kunt ook zelf sparen voor extra pensioen. Bijvoorbeeld met een lijfrente of banksparen.

Middelloon

Ieder jaar bouw je een stukje van je pensioen op. Je pensioen is de optelsom van al die stukjes. Dit heet de middelloonregeling. Vanaf de datum waarop je met pensioen gaat, ontvang je dit pensioen zolang je leeft.

Met de middelloonregeling bouw je elk jaar pensioen op over het salaris van dat jaar. Het uiteindelijke ouderdomspensioen dat je van ons krijgt, is dus een afspiegeling van wat je gemiddeld hebt verdiend.

Sinds 1 januari 2020 is de pensioenregeling een middelloonregeling, gebaseerd op de systematiek van Collective Defined Contribution (CDC). Hierbij staat de hoogte van de jaarpremie vast en kan het opbouwpercentage per jaar verschillen.

Opbouwpercentage

Je bouwt jaarlijks een deel van je pensioen op. Over een deel van je jaarloon bouw je geen pensioen op. Dat heet de 'franchise': € 14.009 (2024). Over dit gedeelte krijg je namelijk al AOW van de overheid.

Je jaarloon min de franchise is de pensioengrondslag. Over dat bedrag bouw je jaarlijks 1,592% (2024) ouderdomspensioen op. Verdien je meer dan € 71.628 (2024), dan bouw je over het bedrag daarboven geen pensioen op.

Rekenvoorbeeld

Stel: je werkt fulltime en verdient in 2024 € 30.000 bruto per jaar. Over de franchise (€ 14.009) bouw je geen pensioen op. Over het resterende deel (€ 15.991) bouw je 1,592% ouderdomspensioen op. In dit geval bouw je in het jaar 2024 € 254,58 ouderdomspensioen op.

Jij en je werkgever betalen allebei voor je pensioen

Je betaalt elke maand premie voor je pensioen. Je werkgever doet dat ook. Vraag bij je werkgever na hoeveel jij betaalt en hoeveel je werkgever betaalt. De premie die je zelf betaalt, staat ook op je loonstrook.

Bij Pensioenfonds Recreatie is de premie 21,8% van de pensioengrondslag (het bedrag waarover je pensioen opbouwt). Hiervan betaal je maximaal de helft. Je werkgever betaalt minimaal de helft.

Waardeoverdracht

Heb je ergens anders pensioen opgebouwd? Dan kun je dit meenemen naar Pensioenfonds Recreatie. Dit heet waardeoverdracht.

Of waardeoverdracht voor jou interessant is, hangt af van de verschillen tussen de pensioenregelingen. Je kunt altijd eerst een vrijblijvend voorstel bij ons aanvragen. Daarna kun je besluiten of je voor waardeoverdracht kiest. Het voorstel en de waardeoverdracht zijn allebei gratis. Je vraagt waardeoverdracht aan op onze website.

Als je een nieuwe baan krijgt in de recreatiesector

Krijg je een nieuwe baan, maar blijf je wel in de recreatiesector werken? En is je nieuwe werkgever ook aangesloten bij Pensioenfonds Recreatie? Dan blijf je bij ons pensioen opbouwen. Je hoeft hiervoor zelf niets te regelen.

Als je een nieuwe baan krijgt buiten de recreatiesector

Ga je buiten de recreatiesector werken? Dan stopt de opbouw van je pensioen bij ons. Je moet beslissen wat je met je opgebouwde pensioen doet. Er zijn twee mogelijkheden:

- Je laat je pensioen bij ons staan. Je betaalt er dan geen premie meer voor en bouwt verder geen pensioen meer bij ons op. Je krijgt van ons pensioen vanaf de eerste dag van de maand waarin je 67 jaar wordt.
- Je neemt je pensioen mee naar je nieuwe pensioenfonds of -verzekeraar. Deze waardeoverdracht moet je daar zelf aanvragen.

Is het pensioen dat je hebt opgebouwd minder dan € 592,51 (2024) per jaar en hoger dan € 2 per jaar? Dan zorgen wij ervoor dat jouw pensioen meegaat naar je nieuwe pensioenfonds.

Is het pensioen dat je hebt opgebouwd € 2 of lager per jaar? Dan krijg je dat pensioen niet. Jouw pensioen vervalt aan het pensioenfonds. Dit is wettelijk zo geregeld.

Goed om te weten:

Waardeoverdracht kan alleen als je vorige en nieuwe pensioenfonds allebei een beleidsdekkingsgraad van 100% of meer hebben. Is dat niet het geval? Vraag dan wel alvast waardeoverdracht aan!

Op www.mijnpensioenoverzicht.nl kun je eenvoudig zien waar je in het verleden pensioen hebt opgebouwd.

Pensioenvergelijker

Bouwde je bij je vorige werkgever ook pensioen op? Gebruik dan de **Pensioenvergelijker** om beide pensioenregelingen met elkaar te vergelijken. Op die manier kun je bepalen of je wilt kiezen voor waardeoverdracht.

Extra pensioen voor je partner

Je partner ontvangt partnerpensioen als jij overlijdt terwijl je nog pensioen bij ons opbouwt. Je kunt daarnaast extra pensioen regelen voor je partner door je aan te melden voor Anw-pensioen.

Anw-pensioen

Kies je voor Anw-pensioen? Dan betalen we, als jij overlijdt, aan je partner Anw-pensioen tot het moment dat je partner AOW krijgt.

Ga je uit dienst? Dan stopt ook je deelname aan het Anw-pensioen. Als je dan overlijdt, krijgt je partner geen Anw-pensioen.

Ouderdomspensioen ruilen voor partnerpensioen

Ga je uit dienst en werk je niet meer in de recreatiesector? Dan bouw je geen pensioen meer bij ons op. Kom je dan te overlijden? Dan krijgt je partner geen partnerpensioen. Ook als je overlijdt nadat je met pensioen bent gegaan, krijgt je partner geen partnerpensioen.

Wil je dat je partner in deze situaties wél partnerpensioen krijgt? Dan kun je een deel van je ouderdomspensioen ruilen voor partnerpensioen. Hoe je dat kunt regelen, lees je hieronder.

Ouderdomspensioen omruilen voor partnerpensioen

Wil je een deel van jouw ouderdomspensioen ruilen voor partnerpensioen? Hiervoor kun je kiezen als je uit dienst gaat of als je met pensioen gaat. Of als je gaat trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaat, of als je gaat samenwonen.

Kies je ervoor om ouderdomspensioen te ruilen voor partnerpensioen, dan wordt jouw eigen ouderdomspensioen lager.

Ben je getrouwd of heb je een geregistreerd partnerschap? Dan ruilen we standaard een deel van je ouderdomspensioen om voor partnerpensioen, als jij met pensioen gaat. Wil je dit niet? Bijvoorbeeld omdat je partner zelf voldoende inkomen heeft? Laat ons dit dan weten, uiterlijk 3 maanden nadat je van ons bericht hebt gekregen hierover. Je partner moet hier schriftelijk toestemming voor geven.

Heb je er eerder al voor gekozen om een deel van je ouderdomspensioen te ruilen voor partnerpensioen? Maar wil je dat weer terugdraaien? Dan kan dat als je met pensioen gaat. Je partner moet hier schriftelijk toestemming voor geven.

Wat betekent dit voor jouw pensioen?

Wil je weten wat de gevolgen zijn van deze keuzemogelijkheden? Log dan in op onze website. Daar kun je bekijken wat het betekent voor je pensioen. We kunnen ook een persoonlijke berekening voor je maken. Neem gerust contact met ons op. We helpen je graag.

Partnerpensioen omruilen voor ouderdomspensioen

Wil je een deel van jouw partnerpensioen ruilen voor extra ouderdomspensioen? Hiervoor kun je alleen kiezen als je uit dienst gaat of als je met pensioen gaat.

Kies je ervoor om partnerpensioen te ruilen voor extra ouderdomspensioen, dan krijgt je partner een lager partnerpensioen. Dat kan interessant zijn, als je partner zelf al een goed inkomen of pensioen heeft. Je partner moet hier schriftelijk toestemming voor geven.

Heb je – toen je uit dienst ging – ervoor gekozen om een deel van je ouderdomspensioen om te ruilen voor partnerpensioen? En wil je dit terugdraaien? Dat kan als je met pensioen gaat. Je partner moet hier schriftelijk toestemming voor geven.

Wat betekent dit voor jouw pensioen?

Wil je weten wat de gevolgen zijn van deze keuzemogelijkheden? Log dan in op onze website. Daar kun je bekijken wat het betekent voor je pensioen. We kunnen ook een persoonlijke berekening voor je maken. Neem gerust contact met ons op. We helpen je graag.

Eerder, later of gedeeltelijk met pensioen

Wil je eerder, later of gedeeltelijk met pensioen? Vraag dit dan minstens 3 maanden voordat je met pensioen wilt, bij ons aan. Overleg dit ook met je werkgever.

Je pensioen gaat standaard in op de eerste dag van de maand waarin je 67 jaar wordt. Je kunt volledig of voor een deel met pensioen gaan. Je mag je pensioendatum ook uitstellen tot je 70e.

Je wilt vóór 67 jaar met pensioen

Vanaf 60 jaar kun je al met pensioen. Je bouwt dan wel minder pensioen op. En je pensioen moet over meer jaren worden uitbetaald. Je uiteindelijke pensioenuitkering is hierdoor lager.

Je wilt gedeeltelijk met pensioen

Je kunt er ook voor kiezen om voor een deel met pensioen te gaan. Dan werk je nog een paar dagen per week. Voor de overige dagen ga je al met pensioen.

- Je kunt voor 20%, 40%, 60% of 80% met pensioen gaan. Voor de rest blijf je dan werken. Stel dat je 5 dagen werkt en je wilt 1 dag met pensioen. Dan blijf je dus 80% werken en je gaat voor 20% met pensioen.
- Over het deel dat je blijft werken, blijf je pensioen opbouwen. Je bouwt wel minder pensioen op.
- Je maakt je keuze op het moment dat je met deeltijdpensioen gaat. Daarna kun je je keuze niet meer veranderen. Op je 67e gaat je pensioen volledig in.

Wil je met pensioen vóór de eerste dag van de maand waarin je 67 jaar wordt? Neem dan minimaal 3 maanden van tevoren contact met ons op.

Wat betekent dit voor jouw pensioen?

Ga je bijna (gedeeltelijk) met pensioen? En wil je weten wat de gevolgen zijn van de verschillende keuzemogelijkheden? Log dan in op onze website. Daar kun je bekijken wat het betekent voor je pensioen. We kunnen ook een persoonlijke berekening voor je maken. Neem gerust contact met ons op. We helpen je graag.

Hoger of lager pensioen

Wil je eerst een hoger en daarna een lager pensioen? Hiervoor kun je kiezen als je met pensioen gaat.

Eerst een hoger pensioen, daarna lager pensioen

Ga je met pensioen maar krijg je nog geen AOW-uitkering? Dan kun je tijdelijk een hogere pensioenuitkering krijgen en daarna een lagere. Het lage bedrag is altijd 75% van het hoge bedrag.

Het maakt niet uit of je ook al had besloten om het partnerpensioen te ruilen voor een hoger ouderdomspensioen. Je mag voor beide mogelijkheden kiezen.

Wat betekent dit voor jouw pensioen?

Log in op onze website. Daar kun je bekijken wat jouw keuze betekent voor je pensioen. We kunnen ook een persoonlijke berekening voor je maken. Neem gerust contact met ons op. We helpen je graag.

Welke risico's zijn er?

De hoogte van je pensioen staat niet vast. Het is mogelijk dat wij je pensioen niet met de prijzen mee kunnen laten groeien. We hebben namelijk te maken met een aantal risico's:

- Mensen worden gemiddeld steeds ouder. We moeten het pensioen daardoor langer uitbetalen.
- Een lage rente maakt pensioenen duurder. We hebben daardoor meer geld nodig om hetzelfde pensioen te kunnen uitbetalen.
- De resultaten van onze beleggingen kunnen tegenvallen.

De opbouw en uitbetaling van pensioenen gaan over een heel lange periode. Vaak wel meer dan 60 jaar. In zo'n periode verandert de wereld. Er kunnen daardoor risico's ontstaan voor je pensioen. Op die risico's proberen wij ons zo goed mogelijk voor te bereiden.

Levensverwachting

Mensen worden gemiddeld steeds ouder. Hoe langer je leeft, hoe meer pensioen wij moeten uitbetalen. Als de gemiddelde leeftijd stijgt, is er dus meer geld voor pensioen nodig, misschien meer dan waar we op hadden gerekend.

Rente

Rente beïnvloedt de pensioenen. Hoe lager de rente, hoe meer geld er nodig is om later op hetzelfde bedrag uit te komen. Een langdurig lage rente maakt pensioen dus 'duurder', misschien duurder dan waar we op hadden gerekend.

Beleggingen

Wij beleggen de premies van al onze deelnemers. Met deze beleggingen maken we zoveel mogelijk 'winst'. Zo kunnen we later een goed pensioen aan jou uitkeren. Maar beleggen brengt wel risico met zich mee. Om dat risico te beperken, beleggen we op verschillende manieren. Zo kan winst op de ene belegging het verlies op een andere weer goedmaken.

Financiële situatie van Pensioenfonds Recreatie

Hoe we er financieel voor staan, blijkt uit onze beleidsdekkingsgraad. Dat is de verhouding tussen het geld dat we hebben en het geld dat we nodig hebben om alle pensioenen te kunnen betalen. Nu en later. Hoe hoger de beleidsdekkingsgraad, hoe beter wij er financieel voor staan.

Onze beleidsdekkingsgraad bepaalt of we de pensioenen kunnen verhogen of moeten verlagen. Ook bepaalt de beleidsdekkingsgraad of we mee kunnen werken aan waardeoverdracht. Als de beleidsdekkingsgraad onder de 100% komt, dan kunnen wij niet meewerken aan waardeoverdrachten.

Meer informatie over onze financiële situatie vind je op www.pensioenfondsrecreatie.nl.

Waardevast pensioen

Wij proberen je pensioen elk jaar mee te laten groeien met de prijzen. Dit heet toeslagverlening. Dit kan alleen als de financiële situatie van ons pensioenfonds goed genoeg is. De afgelopen jaren hebben wij de pensioenen voor deelnemers niet kunnen verhogen:

	Toeslag	Stijging van de prijzen
2023	0,00%	-1,39%
2022	0,00%	17,16%
2021	0,00%	2,57%
2020	0,00%	0,99%
2019	0,00%	1,64%
2018	0,00%	1,47%
2017	0,00%	1,47%
2016	0,00%	0,01%
2015	0,00%	0,41%
2014	0,00%	0,75%

Dat lukt niet altijd. Als het financieel tegenzit, kunnen we je pensioen niet of niet volledig mee laten groeien. Je pensioen wordt dan dus iets minder waard. Als het later financieel weer meezit, kunnen we je pensioen misschien wel (extra) verhogen.

Tekort

Omdat we een tekort hebben, hebben we een herstelplan met de volgende maatregelen:

- Je pensioen groeit niet (volledig) mee met de stijging van de prijzen.
- Je premie gaat omhoog.
- In het uiterste geval verlagen we je pensioen. De afgelopen drie jaren hebben wij de pensioenen niet hoeven verlagen.

Welke kosten maken wij?

Kosten

Pensioenfonds Recreatie maakt kosten om de pensioenregeling uit te voeren. Denk bijvoorbeeld aan kosten voor administratie, de uitbetaling van pensioenen en het innen van de premies.

Ook maken wij kosten voor communicatie, zoals brieven, het Uniform Pensioenoverzicht (UPO) en de website. Het beheren en beleggen van vermogen kost ook geld. Wij betalen bijvoorbeeld voor de aan- en verkoop van aandelen.

De kosten voor de uitvoering staan beschreven in ons laatste jaarverslag.

Wanneer moet je in actie komen?

Als je van baan verandert

Heb je bij ons pensioen opgebouwd, dan kun je dat meenemen naar je nieuwe pensioenfonds of -verzekeraar. Dat heet waardeoverdracht.

Of waardeoverdracht voor jou interessant is, hangt af van de verschillen tussen de pensioenregelingen. Je kunt altijd eerst een vrijblijvend voorstel bij ons aanvragen. Daarna kun je besluiten of je voor waardeoverdracht kiest. Het voorstel en de waardeoverdracht zijn allebei gratis. Je vraagt waardeoverdracht aan op onze website.

Als je een nieuwe baan krijgt in de recreatiesector

Krijg je een nieuwe baan, maar blijf je wel in de recreatiesector werken? En is je nieuwe werkgever ook aangesloten bij Pensioenfonds Recreatie? Dan blijf je bij ons pensioen opbouwen. Je hoeft hiervoor zelf niets te regelen.

Als je een nieuwe baan krijgt buiten de recreatiesector

Ga je buiten de recreatiesector werken? Dan stopt de opbouw van je pensioen bij ons. Je moet beslissen wat je met je opgebouwde pensioen doet. Er zijn twee mogelijkheden:

- Je laat je pensioen bij ons staan. Je betaalt er dan geen premie meer voor en bouwt verder geen pensioen meer bij ons op. Je krijgt van ons pensioen vanaf de eerste dag van de maand waarin je 67 jaar wordt.
- Je neemt je pensioen mee naar je nieuwe pensioenfonds of -verzekeraar. Deze waardeoverdracht moet je daar zelf aanvragen.

Is het pensioen dat je hebt opgebouwd minder dan € 592,51 (2024) per jaar en hoger dan € 2 per jaar? Dan zorgen wij ervoor dat jouw pensioen meegaat naar je nieuwe pensioenfonds.

Is het pensioen dat je hebt opgebouwd € 2 of lager per jaar? Dan krijg je dat pensioen niet. Jouw pensioen vervalt aan het pensioenfonds. Dit is wettelijk zo geregeld.

Goed om te weten:

Waardeoverdracht kan alleen als je vorige en nieuwe pensioenfonds allebei een beleidsdekkingsgraad van 100% of meer hebben. Is dat niet het geval? Vraag dan wel alvast waardeoverdracht aan!

Op www.mijnpensioenoverzicht.nl kun je eenvoudig zien waar je in het verleden pensioen hebt opgebouwd.

Als je arbeidsongeschikt wordt

Als je ziek bent, betaalt je werkgever de eerste 2 jaar je loon helemaal of gedeeltelijk door. Je blijft pensioen opbouwen. Als je na 2 jaar nog niet (volledig) aan het werk kunt, ben je arbeidsongeschikt.

Wat moet je doen?

Ben je voor 35% of meer arbeidsongeschikt? En krijg je een WIA-uitkering? Dan kan het zijn dat je nog steeds pensioen kunt blijven opbouwen. Je hoeft niets aan ons door te geven. Wij ontvangen je gegevens automatisch van het UWV.

Pensioen opbouwen als je arbeidsongeschikt bent

Ben je arbeidsongeschikt, dan kun je nog steeds pensioen opbouwen. Hoeveel premie je zelf betaalt, hangt af van hoeveel procent je arbeidsongeschikt bent. Ben je bijvoorbeeld minder dan 35% arbeidsongeschikt? Dan betaal je zelf je premie. Maar als je (bijna) helemaal arbeidsongeschikt bent, betalen wij je premie (bijna) helemaal.

Je arbeidsongeschiktheidspercentage (WIA)*	Bijdrage van pensioenfonds in pensioenpremie*
0% tot 35%	0%
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	72,5%
80% tot 100%	100%

Pensioen voor je partner als jij overlijdt

Heb je gekozen voor Anw-pensioen? En word je daarna ziek en arbeidsongeschikt? Dan blijf je verzekerd voor Anw-pensioen. Je hoeft in deze situatie geen of minder premie te betalen. Als je overlijdt, krijgt je partner Anw-pensioen tot zijn of haar AOW-leeftijd.

Verandert je situatie?

Ben je meer of minder arbeidsongeschikt geworden? Dan betalen wij ook meer of minder mee aan je pensioenpremie. Je hoeft hiervoor niets te doen. Wij ontvangen veranderingen automatisch via het UWV.

Als je gaat trouwen, samenwonen of een geregistreerd partnerschap aangaat

Ga je trouwen of ga je een geregistreerd partnerschap aan? Dan verandert er niets voor je pensioen.

- Woon je in Nederland? Dan hoef je je partner niet bij ons aan te melden.
- Woon je in het buitenland? Dan moet je je partner wel bij ons aanmelden.

Ga je samenwonen en heb je dit vastgelegd in een samenlevingsovereenkomst bij de notaris? Dan hoef je deze overeenkomst niet naar ons op te sturen. Als wij de overeenkomst nodig hebben, dan vragen we die op, bijvoorbeeld als je overlijdt. Als je partner dan recht heeft op partnerpensioen, kunnen wij het partnerpensioen aan je partner uitkeren.

Extra pensioen voor je partner: Anw-pensioen

Je partner ontvangt partnerpensioen als jij overlijdt terwijl je nog pensioen bij ons opbouwt. Je kunt daarnaast extra pensioen regelen voor je partner door je aan te melden voor Anw-pensioen.

Kies je voor Anw-pensioen? Dan betalen we, als jij overlijdt, aan je partner Anw-pensioen tot het moment dat je partner AOW krijgt.

Ga je uit dienst? Dan stopt ook je deelname aan het Anw-pensioen. Als je dan overlijdt, krijgt je partner geen Anw-pensioen.

Als je uit elkaar gaat

Als je gaat scheiden of als je je geregistreerd partnerschap beëindigt, hoef je dit niet aan ons door te geven. Woon je ongehuwd samen en ga je uit elkaar? Geef dan wel aan ons door dat je relatie is beëindigd.

Was je getrouwd of had je een geregistreerd partnerschap?

Dan maak je samen afspraken over het pensioen dat je hebt opgebouwd. Er zijn twee mogelijkheden:

• Verevening (verdeling) van pensioen

Je ex-partner krijgt de helft van het ouderdomspensioen dat je tijdens je huwelijk of geregistreerd partnerschap hebt opgebouwd. Dit heet 'verevening'. Kies je hiervoor? Dan gaat het pensioen voor je ex-partner tegelijk met je eigen pensioen in. Geef binnen 2 jaar na je scheiding door of je hiervoor kiest.

• Andere afspraken over de verdeling

Je kunt ook andere afspraken maken over je pensioen. Ook deze afspraken moet je binnen 2 jaar na je scheiding aan ons doorgeven.

Geef de afspraken op tijd door: binnen 2 jaar na je scheiding

Het is belangrijk dat je binnen 2 jaar na je scheiding aan ons doorgeeft welke afspraken je hebt gemaakt met je ex-partner. Je geeft dit door met het mededelingsformulier van de Rijksoverheid. Doe je dit niet, of niet binnen 2 jaar na je scheiding? Dan moet je de verdeling van je pensioen zelf regelen met je ex-partner. De partner die het pensioen opbouwde, betaalt aan de ander een deel van het pensioen.

Woonde je samen?

Dan krijgt je ex-partner geen deel van je ouderdomspensioen, ook al hadden jullie een notarieel samenlevingscontract. Je moet je ex-partner wel bij ons afmelden.

Woon je in het buitenland?

En ga je scheiden of uit elkaar? Neem dan contact met ons op.

Bijzonder partnerpensioen

Als je overlijdt, kan je ex-partner een deel van het partnerpensioen krijgen. Dit noemen we 'bijzonder partnerpensioen'. Je ex-partner krijgt dit:

- als je vóór de scheiding uit dienst of met pensioen ging, én
- als je op dat moment ervoor gekozen hebt om een deel van je ouderdomspensioen te ruilen voor partnerpensioen.

Ook als je ongehuwd samenwoonde, kan je ex-partner een deel van het partnerpensioen krijgen als jij overlijdt. Dat kan als jij en je partner hierover afspraken hebben gemaakt.

Anw-pensioen

Heb je gekozen voor een Anw-pensioen? Dan moet je je afmelden.

Meer informatie

Heb je vragen? Neem gerust contact met ons op. We helpen je graag. Of kijk voor meer informatie over scheiden op de website van de [Rijksoverheid](#).

Als je verhuist in of naar het buitenland

Als je verhuist in of naar het buitenland, moet je je nieuwe adres doorgeven aan de **Registratie Niet-Ingezetenen (RNI)**. Wij krijgen dan automatisch je nieuwe adresgegevens.

Verandert alleen je postadres? Dit moet je wel zelf aan ons doorgeven. Je regelt het gemakkelijk en snel op onze website. Log in met DigiD en ga naar Persoonlijke gegevens.

Als je werkloos wordt

Als je werkloos wordt, hoef je dat niet aan ons door te geven, dat doet je werkgever. Ben je werkloos, dan stopt je pensioenopbouw. Het pensioen dat je al bij ons hebt opgebouwd, blijft van jou. Je krijgt van ons pensioen vanaf de eerste dag van de maand waarin je 67 jaar wordt.

Wil je doorgaan met pensioen opbouwen?

Je kunt ervoor kiezen om pensioen bij ons te blijven opbouwen. Je betaalt dan zelf de pensioenpremie, ook het deel dat je werkgever eerder betaalde. Je moet dit zelf regelen. Wil je hier meer over weten, neem dan contact met ons op.

Als je in deeltijd werkt

Ga je meer of minder werken, dan hoef je dit niet aan ons door te geven, dat doet jouw werkgever. Als je meer of minder gaat werken, verandert je loon en dus ook je pensioenopbouw. Je premie wordt automatisch aangepast. Je hoeft hier zelf niets voor te doen.

Meer uren werken

Als je meer uren gaat werken, gaat je loon omhoog. Over dit extra loon bouw je ook pensioen op. Verdien je meer dan € 71.628 (2024), dan bouw je over het bedrag daarboven geen pensioen op.

Minder uren werken

Als je minder uren gaat werken, gaat je loon omlaag. Je bouwt dus ook minder ouderdomspensioen op.

Wil je weten wat de gevolgen zijn voor je pensioen? Neem dan contact met ons op. We kunnen een persoonlijke berekening voor je maken.

Als je met verlof gaat

Als je onbetaald verlof opneemt, hoef je dit niet aan ons door te geven, dat doet jouw werkgever. Bekijk wel goed wat de gevolgen zijn voor je pensioen.

Pensioenopbouw tijdens onbetaald verlof

Neem je onbetaald verlof op? Dan stopt de opbouw van je ouderdomspensioen. Je kunt bij ouderschapsverlof, een sabbatical, studieverlof en levensloopverlof eventueel nog ouderdomspensioen blijven opbouwen. Ook kun je verzekerd blijven voor Anw-pensioen. Dat kan als je in dienst blijft en zelf het werknemers- én het werkgeversdeel van de pensioenpremie betaalt.

Mijnpensioenoverzicht.nl

Wil je weten hoeveel pensioen je in totaal hebt opgebouwd? Kijk dan op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Vragen?

Heb je vragen of wil je gebruikmaken van een keuzemogelijkheid? Neem dan contact met ons op via telefoonnummer (050) 52 25 020. Of stuur een e-mail naar deelnemer@pensioenfondsrecreatie.nl.